U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Tomáše Kocourka, PhD., ve věci

navrhovatelky: **M. V.**
bytem X

proti
odpůrcům: **1) Městský úřad Příbram**
sídlem Tyršova 108, 261 01 Příbram I

2) Ing. J. B.
bytem X

3) Ing. J. R.
bytem X

4) Ing. M. P.
bytem X

5) Ing. V. V.
bytem X

6) Mgr. O. Č.
bytem X

7) J. P.
bytem X

8) D. R.
bytem X

9) Mgr. K. K., MBA
bytem X

10) Mgr. V. T.
bytem X

11) Ing. Z. Č.
bytem X

12) V. K.
bytem X

13) Mgr. V. N.
bytem X

14) M. O.
bytem X

15) Ing. V. S.
bytem X

16) Ing. P. N.

bytem X

o návrhu na určení neplatnosti volby kandidátů – odpůrců 2) až 16) – do Zastupitelstva obce Milín ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018

takto:

I. **Návrh se zamítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Dne 11. 10. 2018 byla Krajskému soudu v Praze doručena volební stížnost podle ustanovení § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), v níž navrhovatelka žádala o přepočítání preferenčních hlasů všech kandidátů ve všech čtyřech volebních okrscích obce Milín nezávislou komisí. Uvedla, že dle informací některých členů příslušných volebních komisí byla nejprve překontrolována platnost hlasovacích lístků, poté už byly lístky rozděleny mezi jednotlivé členy volební komise a pouze jeden člen bez následné kontroly jiným členem nahlašoval výsledky k zápisu. Domnívá se tedy, že v těchto případech mohlo dojít k pochybení, například mylným nahlášením jiného jména kandidáta, byť netvrdí, že by mělo jít o úmyslné zmanipulování přidělených preferenčních hlasů. Možným pochybením okrskových volebních komisí tak podle ní mohlo dojít k ovlivnění výsledků voleb v obci Milín.

2. Obecní úřad na žádost soudu potvrdil, že navrhovatelka byla ke dni voleb zapsána do stálého seznamu voličů pro volební okrsek č. 1, což doložil i kopií výpisu příslušného listu ze stálého seznamu voličů. S ohledem na předložené podklady soud uzavřel, že žalobkyně je aktivně procesně legitimovaná k podání této volební stížnosti.

3. Odpůrce 1) na žádost soudu předložil zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce Milín a jednotlivé zápisy o průběhu a výsledku hlasování ve volebních okrscích č. 1 až č. 4 v této obci. K návrhu samotnému se nevyjádřil.

4. Odpůrce 2) k návrhu uvedl, že s přepočtením hlasů souhlasí, neboť mohlo dojít k nechtěnému či záměrnému „upravování hlasů“. Odpůrci 11) a 16) ve svých obsahově totožných vyjádřeních konstatují, že navrhovatelka svá tvrzení nedoložila žádným důkazem. Za účelem vyloučení jakýchkoli pochybností ohledně sčítání hlasů oba odpůrci navrhují, aby soud vyzval navrhovatelku k doplnění jejích tvrzení a předložení důkazů. Z nich by pak soud mohl čerpat poznatky pro posouzení důvodnosti návrhu a rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta či kandidátů, kteří dle skutečných výsledků neměli mandát získat. Odpůrce 13) má za to, že pokud sčítání hlasů probíhalo zrychleným způsobem, pak skutečně mohlo dojít k pochybením, a proto rovněž žádá o přepočtení hlasů ve všech čtyřech volebních okrscích. Ostatní odpůrci se k volební stížnosti nevyjádřili.

5. Poté, co ověřil, že návrh byl soudu doručen včas v rámci desetidenní lhůty pro podávání volebních stížností po vyhlášení výsledků voleb ve Sbírce zákonů (výsledky voleb byly vyhlášeny sdělením Státní volební komise publikovaným pod č. 225/2018 Sb. v částce Sbírky zákonů č. 122 rozeslané dne 9. 10. 2018) a že navrhovatelka je zapsána ve výpisu ze

stálého seznamu voličů (§ 60 odst. 1 volebního zákona), a jako taková tedy je oprávněna volební stížnost podat, soud přistoupil k vlastnímu posouzení návrhu.

6. Protože volební stížnost namítá pochybení při sčítání odevzdaných hlasů, aniž by namítala vady ovlivňující samotné hlasování voličů či nepřijatelné narušení předcházející volební kampaně, byl návrh posouzen jako návrh na neplatnost volby všech kandidátů (srov. závěry usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, publikovaného pod č. 2818/2013 Sb. NSS a dostupného – stejně jako další zmíněná rozhodnutí správních soudů – na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že z návrhu nelze dovodit, že by namítané vady měly dopad jen na volbu některých ze zvolených kandidátů, soud považoval za odpůrce všechny zvolené kandidáty do Zastupitelstva obce Milín.

7. V první řadě je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) vycházející z demokratického principu legitimity veřejné moci, dle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů; předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález ÚS ze dne 26. 1.2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nález ÚS ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95), rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.

8. Na tyto východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu ČR (dále jen „NSS“; srov. např. usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), která v obecné rovině definuje tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti takto:

(1.) nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících;

(2.) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a

(3.) zásadní intenzita této nezákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k nezákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.

9. Zatímco podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2016 postačovalo, jestliže zjednodušeně řečeno zásadní intenzita nezákonnosti způsobovala „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění, zákonodárce novelou provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 dále zpřísnil požadavky na navrhovatele v tom směru, že

v návaznosti na jeho návrh musí být zjištěno, že namítaná nezákonnost skutečně výsledek volby ovlivnila. Pokud jde tedy o třetí zmiňovaný předpoklad, nepostačí již jakkoliv vysoká pravděpodobnost vlivu nezákonnosti na výsledek voleb, ale pro zásah soudu je vyžadováno dosažení praktické jistoty, že by bez namítané nezákonnosti byl výsledek voleb jiný.

10. Jak dále uvedl NSS v usnesení ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-1: *„striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastni sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v daném případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb.* (...) *funkce soudu v rámci soudního přezkumu voleb nemůže být vykládána tak široce, že v konečném důsledku by jeho práce měla nahrazovat či jaksi doplňovat činnost volebních orgánů, dokonce až ve smyslu přepočítávání všech hlasovacích lístků na základě pouhé spekulativně formulované námitky.“* Krajský soud proto posuzoval, zda navrhovatelka předložila dostatečné důkazy, resp. zda tu jsou takové indicie, z nichž by plynul závěr o tom, že některý z odpůrců 2) až 16) ve skutečnosti nebyl zvolen.

11. Takovou indicií však nemůže být pouze paušální tvrzení, že někteří (navíc blíže neidentifikovaní) členové volebních komisí uváděli, že určitou část procesu sčítání odevzdaných hlasů prováděli jednotlivě, bez přímého dohledu dalšího volebního komisaře. Taková situace sice zvyšuje riziko, že dojde k neoprávněné manipulaci s odevzdanými volebními lístky (což však navrhovatelka výslovně nenamítá) nebo že případná chyba při sčítání zůstane neodhalena, avšak takové chyby rozhodně nepředstavují prakticky jistý důsledek jednotlivého sčítání a už vůbec nelze presumovat, že by taková chyba nutně musela ovlivnit výsledky voleb do té míry, že by ve skutečnosti získal mandát v zastupitelstvu někdo jiný.

12. V tomto směru navíc tvrzení navrhovatelky neodpovídá obsahu zápisů o průběhu a výsledku hlasování ve volebních okrscích obce Milín, které si soud za účelem prověření tvrzení navrhovatelky vyžádal. Tyto zápisy podepsané všemi členy volebních komisí nepoukazují na žádné mimořádnosti při sčítání hlasů a ani neobsahují jakékoliv námitky kteréhokoliv z členů volebních komisí proti způsobu sčítání.

13. Je přitom třeba poukázat na skutečnost, že podle § 17 odst. 2 věty druhé a třetí volebního zákona může každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí, a teprve není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. Volební zákon tedy volební komise koncipuje jako kolektivní orgán složený z osob s konkurujícím zájmem na výsledku voleb, které se navzájem při výkonu své pravomoci kontrolují.

14. V případě, že by členové volební komise měli nějaké pochyby o správnosti započtení hlasů, bylo by v zájmu volebních stran, které je do této funkce delegovaly, aby na takové pochyby upozornili již v průběhu sčítání hlasů a v případě, že by nedošlo k nápravě (opakovanému přepočtu) na místě, aby na tuto skutečnost v zápise o průběhu a výsledku

hlasování v příslušném volebním okrsku upozornili. Pokud tak neučinili, je tím současně i zpochybněno samotné nedoložené tvrzení žalobkyně, že organizace sčítání hlasů měla umožnit nikým nekontrolované individuální nahlášení výsledků sečtených hlasů. Ačkoliv odpůrci 2), 11), 13) a 16) ve svých vyjádřeních návrh na přepočtení hlasů podpořili, sami také neuvedli a nedoložili nic, co by svědčilo o opodstatněnosti tvrzení navrhovatelky.

15. S ohledem na shora uvedené argumenty tedy lze shrnout, že navrhovatelka neuvedla žádné konkrétní a přesvědčivé indicie ani nepředložila jakékoliv důkazy, které by umožňovaly uzavřít, že byla porušena ustanovení zákona takovým způsobem, že byl ovlivněn výsledek volby některého z odpůrců 2) až 16). Soud proto návrh jako nedůvodný zamítl.

16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., jež stanoví, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desce soudu bez ohledu na okamžik jeho doručení účastníkům řízení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 26. října 2018

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu